

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

DENİZCİLİK

VOLİ AVCILIĞI

ANKARA 2008

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. GÖZCÜ İLE BALIK SÜRÜSÜNÜN YERİNİN TESPİTİ	3
1.1. Yakamoz Olayı.....	3
1.1.1. Yakamoz(Bioluminicence).....	3
1.2. Bir Gözcü Nöbeti	5
UYGULAMA FAALİYETİ-1	6
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	7
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	10
2. AĞI DÖKME VE BALIĞI ÇEVİRME	10
2.1. Balık Sürüsünün Ağa Vurma Teknikleri.....	19
UYGULAMA FAALİYETİ-2	21
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	22
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	24
3. AĞI TOPLAMA	24
3.1. Balıkların Ayıklanması	24
3.1.1. Tekneye Alırken Ayıklama	25
3.1.2. Ağın Tamamen Tekneye Alınmasından Sonra Ayıklama.....	28
UYGULAMA FAALİYETİ-3	29
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	30
MODÜL DEĞERLENDİRME	32
CEVAP ANAHTARLARI.....	35
KAYNAKÇA	36

AÇIKLAMALAR

KOD	624B00024
ALAN	Denizcilik
DAL/MESLEK	Balıkçı Gemisi Kaptanlığı
MODÜLÜN ADI	Voli Avcılığı
MODÜLÜN TANIMI	Öğrenciye; Voli avcılığı ile ilgili konuların verildiği öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Voli ağ donatımı modülünü başarmak bu modülün ön koşuludur.
YETERLİK	Voli ağı ile avcılık yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Öğrenci bu modül ile gerekli ortam sağlandığında tekniğine uygun olarak voli ağı ile avcılık yapabilecektir Amaçlar Gözcü ile balık sürüsünün yerini tespit edebilecektir. 2- Ağı dökmek ve balığı çevirebilecektir. 3- Ağı toplayabilecektir.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Voli ağı,voli teknesi şamandıralar,ayak taşları,balığı ağa vurdurmak için gerekli labut, çakar, fener,kürek gibi aletler,VCD,DVD,Bilgisayar,internet ortamı,kütüphane
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Öğrenme faaliyetlerinin sonunda kazandığınız bilgi ve becerileri, kendi kendinizi ölçerek değerlendirebileceksiniz. Modülün sonunda kazandığınız yeterliği öğretmeniniz ölçerek sizi değerlendirebilecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Gıda ihtiyaçları günümüz toplumlarının en büyük sorunları arasındadır. Toplumlar bu alanlardaki ihtiyaçlarını giderebilmek için büyük yatırımlar yapmakta ve yoğun faaliyetler yürütmektedirler.

Su kaynaklarının ekonomik ulaşım alanları olması dışında barındırdığı su ürünleri potansiyelinin avcılık ve yetiştiricilik yönünden değerlendirilmesine yönelik faaliyetlerde de son yıllarda büyük artış görülmüştür. Avcılık ve yetiştiricilikle elde edilen su ürünlerinin toplam miktarında su ürünleri avcılığının ağırlığı çok fazladır. Ülkemiz açısından da durum böyledir.

Voli avcılığı da su ürünlerinin avlanmasında ve ekonomiye dengeli bir biçimde kazandırılmasında kullanılan etkin bir yöntemdir

Bu amaçla hazırlanmış olan Voli Avcılığı modülü ile ülkemizdeki su ürünleri avcılığı standardını yükselterek ekonomik değerler kazandıracaksınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyet ile uygun ortam sağlandığında, gözcü ile balık sürüsünün yerini tespit edebileceksiniz

ARAŞTIRMA

Bir voli teknesine veya daha büyük bir balıkçı gemisine giderek çalışmalarınız hakkında bilgi veriniz. Kaptandan izin alarak;

- Voli teknesinde balık sürüsünün gözlenmesini,
- Büyük balıkçı gemilerinde balık sürüsünün gözlenmesini,
- Yakamozun nasıl oluştuğunu,
- Balık sürüsü ile yakamoz arasındaki ilişkiyi,araştırınız.

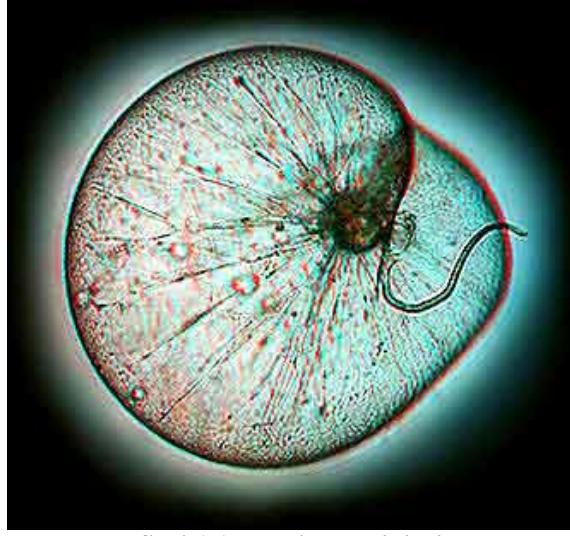
Edindiğiniz bilgileri kayıt altına alarak öğretmenin ve arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. GÖZCÜ İLE BALIK SÜRÜSÜNÜN YERİNİN TESPİTİ

1.1. Yakamoz Olayı

1.1.1. Yakamoz(Bioluminiscence)

Genellikle yanlış bilinen "Yakamoz" ay ışığının suya, denize vuran yansıması değildir. Yakamoz bir canlıdır, Latince ismi Noctiluca milliaris olan bu canlı, bir biçimde ateş böceğinin denizde yaşayan versiyonudur. Luminisens maddesini vücudunda barındıran bu canlıya dokunulduğunda bir ışık saçar. Bu canlı bir planktondur, yani milimetrik boyutlarda bir canlıdır. Bunlardan milyonlarcası bir araya geldiğinde geceleri bir kayık geçerken veya bir balık sürüsü geçtiğinde bu canlılara çarparak ışık çıkartmalarına neden olurlar.

Sekil1.1: Noctiluca milliaris

Bu nedenle balıkçı sandallarında yüksek bir direk ve bu direğin ucunda oturulacak bir yer bulunur. Gırgır motorlarının köprülerinin çok katlı ve en üst kattan bile kumanda edilebiliyor olmalarının bir sebebi de budur. Balıkçılardan biri buraya oturarak ay olmayan geceleri balıkların yakamoz yaparak geçtikleri yolları görüp dümeni oraya yönlendirirler veya doğrudan kendileri tekneye (gemiye) kumanda eder. O yüzden lüfer avlarken lüks ışığı kullanılır, ışık balık gelsin diye değil misinin değdiği, yakamozların çıkardığı ışıktan lüfer korkmasın diye lüks ışığı ile yakamoz ışığını öldürmek için kullanılır. Yakamoz olduğunda denizde uzun florsan lambalar yanıyormuş gibi olur. Ama bunun için ay ışığı olmaması gerekir. Ay ışığında (daha baskın olduğu için) göremezsiniz. O kadar muhteşemdir ki, o anda tüm romantizm biter sanki uzaylılar gelmiş gibi denize yönelirsiniz. Birde yakamozlu ve ay ışısız gecelerde denize girince pırl pırl uzaylı gibi olursunuz. Özellikle gece dalışlarında dalış sonrası su yüzeyine çıkınca yakamozlar binlerce yıldız halinde parmaklarınızın arasından büyüleyici biçimde geçerler.

Sekil 1.2: Yakamozun görünüşü

1.2. Bir Gözcü Nöbeti

Şekil 1.3: Gözcü direğinde yakamoz ile balık tespiti

Küçük teknelerde kilinder direğinde nöbetçi çıkarılarak balığın yeri tespit edilmeye çalışılır. Bu direk teknenin ortasında bulunur. İki üç metre yüksekte ki direğe bir gözcü çıkarılır balıkları gören gözcü haber verir. Balıklar avlanır. **Son** yıllarda voli teknelerine de eko sounder konularak balıkların yerleri tespit edilmektedir.

Şekil 1.4: Kaptan köşkü, Echo saunder, Dümen,, Kontrol panosu

Kilinder direğin veya echo-saunderden gözcü tarafından balıkların gözlenir. Balığın tespiti ile ağ dökme, toplama makarasından (Power block) ağın denize dökümü yapılır.

UYGULAMA FAALİYETİ-1

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Yakamoz olayına sebep olan organizmayı tanıyınız.	➤ Balıkçılık atölyesinde çalışıyor iseniz atölye güvenlik kurallarına uyunuz.
➤ Yakamozun voli avcılığındaki önemini kavrayınız.	➤ Balıkçı gemisinde çalışıyor iseniz denizde güvenlik kurallarına uyunuz.
➤ Voli teknesinde iseniz teknenin gözcü direğine çıkınız.	➤ Tekniğine uygun ve ekonomik malzeme kullanmaya özen gösteriniz.
➤ Büyük balıkçı teknesinde iseniz köprü üstüne çıkınız.	➤ Ağ malzemelerini direkt güneş ışığına maruz bırakmayınız.
➤ Balık sürüsünün geçerken organizma ile teması sonucu oluşan yakamozu gözleyiniz.	

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları cevaplayarak, öğrenme faaliyetinde öğrenmiş olduğunuz bilgileri ölçünüz.

1. Yakamoz nedir?
 - A. Ay ışığının karanlıktaki yansıması
 - B. Balık sırt pullarının ay ışığını yansıtması
 - C. Aydınlatma ışığının sudaki yansıması
 - D. Ağ materyalinin ay ışığını yansıtması
 - E. Tek hücreli bir organizmanın ışısız ortamda ışık yayması
2. Küçük voli gemilerinde balık sürüsünü gözlemek için kullanılan gözcü direğine ne ad verilir?
 - A. Mantilya
 - B. Vikle
 - C. Klinder
 - D. Bumba
 - E. Ana direk
3. Voli avcılığında yakamoz niçin önemlidir?
 - A. Gemiye yolunu bulabilmek için ışık yaptığından
 - B. Av operasyonu için aydınlatma yaptığından
 - C. Su akıntısının yönünü gösterdiğinden
 - D. Ay ışığını yansıttığı için
 - E. Balık sürüsünün yerini gösterdiği için
4. Büyük balıkçı gemilerinde yakamoz nasıl gözlenir?
 - A. Köprü üstünden
 - B. Klinder direğinden
 - C. Güverteden
 - D. Ekosaunderden
 - E. Bumba direğinden
5. Yakamoz nasıl oluşur?
 - A. Balıklar su içerisinde dönerken ay ışığını yansıtırlar
 - B. Balık sürüsü ile organizmanın teması sonucu ortaya ışık saçılır
 - C. Ay ışığı suda yansiyarak yakamoz oluşturur
 - D. Ay ışığı olmayan gecelerde bazı organizmalar kendiliğinden ışık saçarlar
 - E. Geminin fener ışıklarının suda yansıması ile

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı karşılaştırınız, cevaplarınız doğru ise uygulamalı teste geçiniz. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar ediniz.

UYGULAMALI TEST

Voli veya büyük balıkçı gemisine giderek, sorumlu öğretmene veya balıkçılara çalışmalarınız hakkında bilgi veriniz. Sorumlulardan izin alarak yukarıdaki öğrenim faaliyetinde öğrendiğiniz gibi balık sürülerinin hareketlerini gözlemleyiniz.

Yaptığınız uygulamayı aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
➤ Yakamoz olayına sebep olan organizmayı tanıdınız mı?		
➤ Yakamozun voli avcılığındaki önemini kavradınız mı?		
➤ Voli teknesinde iseniz teknenin gözcü direğine çıktınız mı?		
➤ Büyük balıkçı teknesinde iseniz köprü üstüne çıkınız mı?		
➤ Balık sürüsünün geçerken organizma ile teması sonucu oluşan yakamozu gözlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda "Hayır" şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı "Evet" ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyet ile uygun ortam sağlandığında, Voli ağını dökerek balığı çevirebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bir voli gemisine veya daha büyük bir balıkçı gemisine giderek çalışmalarınız hakkında bilgi veriniz. Kaptandan izin alarak;

- Voli ağının şamandıraları ve ayak taşlarının suya bırakılmasını,
- Voli ağının suya bırakılmasını,
- Balık sürüsünün çevrilmesini,
- Balıkların ağa vurmaları için kullanılan teknikleri, araştırınız.

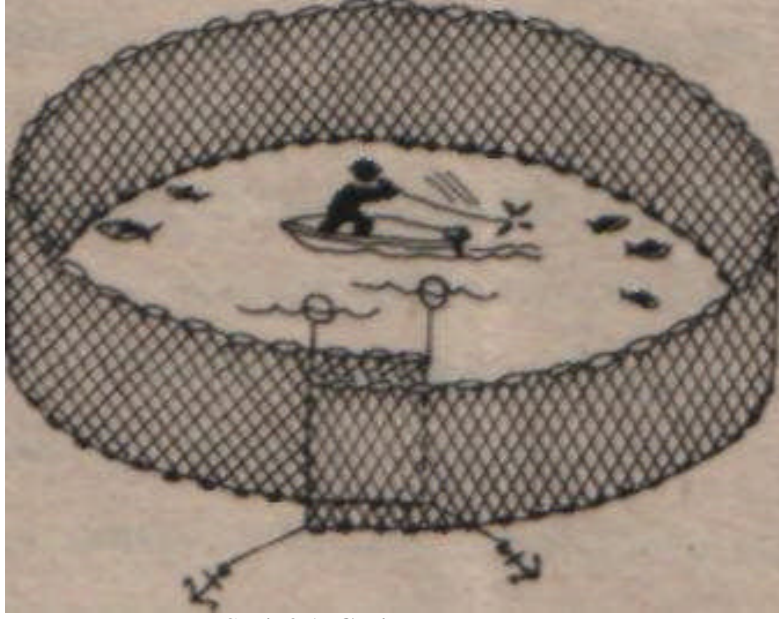
Edindiğiniz bilgileri kayıt altına alarak öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla paylaşınız

2. AĞI DÖKME VE BALIĞI ÇEVİRME

Denize bırakılışları bakımından çevirme ağları gibi balığın etrafı çevrilerek bırakılmakta, fakat balıkların ağa takılması ve avlanması fanyalı ağlardaki şekilde olmaktadır.

Gece veya gündüz değişik yöntemlerle balığın yeri tespit edildiğinde voli ağının baş tarafındaki şamandıra ile ayak taşı bırakılarak avlanacak balığın etrafı çevrilir. Tekne ağın içine girerek değişik yöntemlerle balıkları ürkütüp ağa gitmeleri sağlanır. Ağlar denizde bekletilmeden geri toplanarak avlanan balıklar alınır. Ağların atılıp toplanması diğer fanyalı ağlardan daha zordur. Bunun nedeni ağ derinliğinin ve boyunun daha fazla oluşudur. Ağların atılışında akıntılara çok dikkat etmek gerekir. Aksi halde ağlar, dibi taşlık kıyılara atıldığında çok kolay yırtılabilmektedir. Bu ağlarla başlıca kefal lüfer ve az miktarda da palamut avlanabilmektedir.

Gece yapılan avcılıkta ise, ağır olarak seyir halinde olan teknenin önünde bulunan gözcü personel denize doğru feneri yakıp söndürerek balıkların yaptığı yakamoza bakar. Kendileri için uygun sürü tespit edildiğinde balığın gittiği yöne doğru kursun yakanın uçuna gülle bağlanarak hızla batması sağlanır ağ denize bırakılmaya başlanıp, çemberleme yapılır. Balık sürüsünün çevresini saran ağın uzunluğu 300 m. yüksekliği de 12 m kadar olur.

Şekil 2.1: Çevirme uzatma ağı

Şekil 2.2: Ağın bırakılmaya başlanması

Şekil 2.3: Ağm dökülmesi

Şekil 2.4: Ağm dökülmesi

Şekil 2.5: Ağın dökülmesi

Şekil 2.6: Ağın dökülmesi

Şekil 2.7: Ağın dökülmesi

Şekil 2.8: Ağın peçelerin birleştirilmesi

Şekil 2.9: Ağın peçelerin birleşmesi ile ağın toplanmaya başlanması

Şekil 2.10: Ağın peçelerin birleşmesi ile ağın toplanmaya başlanması

Şekil 2.11: Ağın toplanmaya başlanması

Şekil 2.10: Ağın makara ile toplanmaya başlanması

Şekil 2.11: Ağın makara ile toplanmaya başlanması

Şekil 2.12: Ağın makara ile toplanmaya başlanması teknenin kıçında istiflenmesi

Şekil 2.13: Ağın teknenin kıçında istiflenmesi

Şekil 2.14: Ağın toplanması ile limana doğru hareket

Şekil 2.15: limanda ağın ellenerak yırtıklarının elden geğirilip dđzenli istifi

2.1. Balık Sürüsünün Ağa Vurma Teknikleri

Ağın denize bırakılmasından sonra gerek labut ile gerekse ağın içine lamba ile ışık yakıp söndürölerek (çakar yapılarak) balıkların ağın gözlerine takılmaları sağlanır. Bundan baks ağın içine taş atılır veya kürekle vurularak balıkların ağa takılması sağlanır.

Şekil 2.16: Labut

- Taşlama
- Kürekle vurma

UYGULAMA FAALİYETİ-2

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Voli ağının baş tarafındaki şamandırayı suya bırakınız.	➤ Balıkçılık atölyesinde çalışıyor iseniz atölye güvenlik kurallarına uyunuz.
➤ Ayak taşını suya bırakınız.	➤ Balıkçı gemisinde çalışıyor iseniz denizde güvenlik kurallarına uyunuz.
➤ Akıntıyı dikkate alarak voli ağını suya bırakınız.	➤ Tekniğine uygun ve ekonomik malzeme kullanmaya özen gösteriniz.
➤ Voli gemisine hafif seyir vererek balık sürüsünün etrafını çeviriniz.	➤ Ağ malzemelerini direkt güneş ışığına maruz bırakmayınız.
➤ Voli ağı ile çevrilmiş balık sürüsünü uygun yöntemler kullanarak ağa vurdurunuz.	

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları cevaplayarak, öğrenme faaliyetinde öğrenmiş olduğunuz bilgileri ölçünüz.

1. Voli ağlarının fanyalı ağlara göre suya bırakılması ve toplanması niçin daha zordur?
 - A. Diple temas halinde olmalarından dolayı
 - B. Diple temas halinde olmamalarından dolayı
 - C. Su akıntısının fazla olduğu bölgelerde kullanılmalarından dolayı
 - D. Ağ derinliği ve boyunun fazla olmasından dolayı
 - E. Yüzdürücü miktarının fazla olmasından dolayı
2. Voli ağı suya bırakılırken yapılması gereken ilk işlem nedir?
 - A. Balık sürüsünün çembere alınması
 - B. Ağın bir ucunun suya bırakılması
 - C. Ağın kurşun yakasının suya bırakılması
 - D. Ağın mantar yakasının suya bırakılması
 - E. Ağın baş kısmındaki şamandıra ve ayak taşının bırakılması
3. Lüfer avcılığında lüx ışığı niçin kullanılır?
 - A. Lüfer balıklarının yakamozdan çıkan ışıktan korkmaları için
 - B. Lüfer balıkları yakamozdan çıkan ışıktan korkmasını diye
 - C. Avcılık operasyonunu kolaylaştırmak için
 - D. Balıkların hareketini daha kolay gözlemleyebilmek için
 - E. Balıkçı gemisini aydınlatabilmek için
4. İdeal bir voli ağının boyutları ne olmalıdır?
 - A. Uzunluk 300 m yükseklik 12 m
 - B. Uzunluk 100 m yükseklik 5 m
 - C. Uzunluk 500 m yükseklik 50 m
 - D. Uzunluk 50 m yükseklik 5 m
 - E. Uzunluk 100 m yükseklik 10 m
5. Aşağıdaki balık türlerinde hangisi çoğunlukla voli ağları ile yakalanan balık türlerinden değildir?
 - A. Kefal
 - B. Lüfer
 - C. Palamut
 - D. Kolyoz
 - E. Mezgit

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı karşılaştırınız, cevaplarınız doğru ise uygulamalı teste geçiniz. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar ediniz.

UYGULAMALI TEST

Voli veya büyük balıkçı gemisine giderek, sorumlu öğretmene veya balıkçılara çalışmalarınız hakkında bilgi veriniz. Sorumlulardan izin alarak yukarıdaki öğrenim faaliyetinde öğrendiğiniz gibi voli ağını bırakarak balık sürüsünü çembere alınız.

Yaptığınız uygulamayı aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
➤ Voli ağının baş tarafındaki şamandırayı suya bıraktınız mı?		
➤ Ayak taşını suya bıraktınız mı?		
➤ Akıntıyı dikkate alarak voli ağını suya bırakınız mı?		
➤ Voli gemisine hafif seyir vererek balık sürüsünün etrafını çevirdiniz mi?		
➤ Voli ağı ile çevrilmiş balık sürüsünü uygun yöntemler kullanarak ağa vurdurdunuz mu?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda "Hayır" şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı "Evet" ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyet ile uygun ortam sağlandığında, voli Ağını toplayarak tekniğine uygun olarak istifleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bir voli gemisine veya daha büyük bir balıkçı gemisine giderek çalışmalarınız hakkında bilgi veriniz. Kaptandan izin alarak;

- Voli ağının büyük gemilerde nasıl toplandığını,
- Voli ağının küçük gemilerde nasıl toplandığını,
- Voli ağının güvertede istif edilme tekniğini, araştırınız.

Edindiğiniz bilgileri kayıt altına alarak öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. AĞI TOPLAMA

3.1. Balıkların Ayıklanması

Operasyon bittikten sonra Power block ile tekrar ağ toplanmaya başlar (şekil2.2).

Şekil 3.1: Power blockta ağın toplanması

3.1.1. Tekneye Alırken Ayıklama

Ağın bir ucu power blockta bağlanır makara harekete geçirilir. Ağ teknenin güvertesine alınarak istiflenmeye başlanır. İstiflemede mantar yaka, kursun yaka ve ortada ki tor farklı yerlerde istiflenir.

Şekil 3.2:Power blockta ağın toplanması

Ağ toplama makarasından toplanan ağ güverteye alınır güvertede balıklar ayıklandıktan sonra istifleme işlemine geçilir. Ağ toplama makarasından gelen ağın kursun ve mantar yakanın kenarlarında birer kişi geçer. Makaranın yanında iki tarafta da birer kişi geçer. Ağ denizden toplanırken buradan ağın içindeki balık ayıklanır. Ağın yırtıkları tespit edilir. Arkada ki olanlar ağ mantar yaka - sardon, tor, kursun yaka – sardon ayrımı yapılarak ağ istiflenir. Ağ istiflendikten sonra tekrar kullanıma hazırdır. Kıyıya gelindiğinde yırtık yerler ellerek tamir edilir.

Şekil 3.3: Mantar yaka ve sardonun istifi

Şekil 3.4: Tor ağın istiflenmesi

Şekil 3.5: Kursun yaka ve sardon ağm istiflenmesi

Şekil 3.6: Voli ağm istiflenmiş hali

Şekil 3.7: Voli ağın istiflenmiş hali

3.1.2. Ağın Tamamen Tekneye Alınmasından Sonra Ayıklama

Ağ elleme ile üzerinde bulunan balık ve canozlardan temizlenir. Bu sürede de ağın yırtık ve yıpranmış kısımları da tespit edilir. Yırtıklarda tamir edilir.

UYGULAMA FAALİYETİ-3

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ağı toplamak için güvertede gerekli hazırlıkları yapınız.	➤ Balıkçılık atölyesinde çalışıyor iseniz atölye güvenlik kurallarına uyunuz.
➤ Ağı toplama makarası kullanacaksanız ağın bir ucunu makaraya bağlayarak makarayı hareket ettiriniz.	➤ Balıkçı gemisinde çalışıyor iseniz denizde güvenlik kurallarına uyunuz.
➤ Ağı toplama makarasının iki yanına kurşun ve mantar yakalara birer kişi görevlendiriniz.	➤ Tekniğine uygun ve ekonomik malzeme kullanmaya özen gösteriniz.
➤ Ağı güverteye alınırken balıkları ayıklayınız.	➤ Ağı malzemelerini direkt güneş ışığına maruz bırakmayınız.
➤ Ağın yırtık kısımlarını tespit ediniz.	
➤ Ağın kurşun yaka, mantar yaka ve tor kısımlarının istifini güvertede farklı yerlere yapınız.	

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları cevaplayarak, öğrenme faaliyetinde öğrenmiş olduğunuz bilgileri ölçünüz.

1. Ağ toplama makarasının bilinen diğer ismi nedir?
 - A. Vinç
 - B. Palanga
 - C. Power block
 - D. Lumbuz
 - E. İstinga

2. Ağ toplama makarası ile voli ağı toplanırken ilk yapılan iş nedir?
 - A. Ağın bir ucunu ağ toplama makarasına bağlayarak makarayı harekete geçirmek
 - B. Ağ makarasının iki yanında iki kişi görevlendirmek
 - C. Mantar ve kurşun yakaları ayrı istiflemek
 - D. Tor kısmını ayrı istiflemek
 - E. Ağın yırtık kısımlarını tespit etmek

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı karşılaştırınız, cevaplarınız doğru ise uygulamalı teste geçiniz. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar ediniz.

UYGULAMALI TEST

Voli veya büyük balıkçı gemisine giderek, sorumlu öğretmene veya balıkçılara çalışmalarınız hakkında bilgi veriniz. Sorumlulardan izin alarak yukarıdaki öğrenim faaliyetinde öğrendiğiniz gibi voli ağını toplayınız.

Yaptığınız uygulamayı aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Ağı toplamak için güvertede gerekli hazırlıkları yaptınız mı?		
2. Ağı toplama makarası kullanacaksanız ağın bir ucunu makaraya bağlayarak makarayı hareket ettiriniz mi?		
3. Ağı toplama makarasının iki yanına kurşun ve mantar yakalara birer kişi görevlendirdiniz mi?		
4. Ağı güverteye alınırken balıkları ayıkladınız mı?		
5. Ağın yırtık kısımlarını tespit ettiniz mi?		
6. Ağın kurşun yaka, mantar yaka ve tor kısımlarının istifini güvertede farklı yerlere yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda ‘‘Hayır’’ şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenim faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı ‘‘Evet’’ ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki ifadelerin doğru veya yanlış olduğunu belirterek, modülde kazanmış olduğunuz bilgileri ölçünüz.

	ÖLÇME SORULARI	Doğru	Yanlış
1.	Yakamoz olayı ay ışığı olmayan gecelerde görülür.		
2.	Yakamoza sebep olan Noctiluca miliaris adı verilen bir planktonik organizmadır.		
3.	Balık sürülerini gözlemek için küçük teknelerde kullanılan gözcü direğine vikle adı verilir.		
4.	Akıntının yönü ve şiddeti voli avcılığını etkilemez.		
5.	Voli ağları için 300 m uzunluk 12 m genişlik ideal bir ölçüdür.		
6.	Labut çevrilmiş balık sürüsünün ağa vurmasını sağlamak için kullanılan bir araçtır.		
7.	Voli ağı güvertede üst üste katlanacak şekilde istif edilir.		
8.	Voli ağını suya batırmak için ayak taşı kullanılır.		

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı karşılaştırınız, yanlış cevap verdikleriniz için modülün ilgili faaliyetine dönerek konuyu tekrar ediniz. Cevaplarınız doğru ise performans testine geçiniz.

PERFORMANS TESTİ (Yeterlik testi)

Balıkçılık laboratuvarında veya bir balıkçılık sahasına giderek, sorumlu öğretmene veya balıkçılara çalışmalarınız hakkında bilgi veriniz. Onlardan izin alarak modül öğrenim faaliyetlerinde öğrendiğiniz voli avcılığı yapınız.

Yaptığınız uygulamayı aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Yakamoz olayına sebep olan organizmayı tanıdınız mı?		
2. Yakamozun voli avcılığındaki önemini kavradınız mı?		
3. Voli teknesinde iseniz teknenin gözcü direğine çıktınız mı?		
4. Büyük balıkçı teknesinde iseniz köprü üstüne çıkınız mı?		
5. Balık sürüsünün geçerken organizma ile teması sonucu oluşan yakamozu gözlediniz mi?		
6. Voli ağının baş tarafındaki şamandırayı suya bıraktınız mı?		
7. Ayak taşını suya bıraktınız mı?		
8. Akıntıyı dikkate alarak voli ağını suya bırakınız mı?		
9. Voli gemisine hafif seyir vererek balık sürüsünün etrafını çevirdiniz mi?		
10. Voli ağı ile çevrilmiş balık sürüsünü uygun yöntemler kullanarak ağa vurdurdunuz mu?		
11. Ağı toplamak için güvertede gerekli hazırlıkları yaptınız mı?		
12. Ağ toplama makarası kullanıyorsanız ağın bir ucunu makaraya bağlayarak makarayı hareket ettiriniz mi?		
13. Ağ toplama makarasının iki yanına kurşun ve mantar yakalara birer kişi görevlendirdiniz mi?		
14. Ağ güverteye alınırken balıkları ayıkladınız mı?		
15. Ağın yırtık kısımlarını tespit ettiniz mi?		
16. Ağın kurşun yaka, mantar yaka ve tor kısımlarının istifini güvertede farklı yerlere yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda ‘‘Hayır’’ şeklindeki cevaplarınızı bir kere daha gözden geçiriniz. ‘‘Hayır’’ olarak cevap verdiğiniz sorularda modülün ilgili faaliyetine dönerek konuyu tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı evet ise bir sonraki modüle geçmek için ilgili kişiler ile iletişim kurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 CEVAP ANAHTARI

1	E
2	C
3	E
4	A
5	B

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	E
3	B
4	A
5	E

ÖĞRENME FAALİYETİ-3 CEVAP ANAHTARI

1	C
2	A

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	Y
4	Y
5	D
6	D
7	Y
8	D

KAYNAKÇA

- SERİ Burhanettin (U.Y.Kaptan), **Orta Dereceli Endüstriyel Teknik Öğrenim Okulları Güverte Avlama-Güverte Gemi Seyri, Cilt-1, Temel Ders Kitabı**, Ankara, 1981.